

Teknikbrev

2010-02-04

Nr 1. Kolfilter i spruttraktorn

Genom att filtrera luften som tas in i traktorhytten vid bekämpningsarbete förbättras arbetsmiljön. Övertryck i hytten kombinerat med partikelfilter och kolfilter fungerar bäst. Övertrycket gör att inget läcker in i hytten utan att passera filtren. Partikelfiltret renar luften från fasta partiklar och kolfiltret tar hand om gasformiga föroreningar. Kolfilter ska alltid kombineras med partikelfilter för att inte kolet ska täppas igen och minska i effektivitet.

Ren luft, och en god hygien i övrigt, i traktorhytten under bekämpningsarbete gör även nytta när traktorn används vid andra arbeten. I studier har man visat att olika ytor som till exempel sits, ratt och reglage har mindre mängder av bekämpningsmedel i traktorer med bra filter. Man ska dessutom undvika att ta in nedsmutsad skyddsutrustning i hytten.

Ett kolfilter gör stor nytta men det kostar en slant. Man kan tjäna på att rekonditionera befintliga filter i stället för att köpa nytt. I grova drag så kostar det hälften så mycket att rekonditionera som att köpa nytt. Kostnad för nya kolfilter och rekonditionering av filter varierar beroende på traktormodell. Hör efter med din maskinhandlare.

Skötsel av filter under sprutsäsongen och mellan säsongerna

Kolfiltren kräver en del omvårdnad för att hålla så länge som möjligt och det är onödigt att förbruka kolfiltret när traktorn används i andra sammanhang än vid sprutning.

- Använd bara partikelfilter när kolfiltret inte behövs. I sammanhang när det dammar men inte förekommer gasformiga föroreningar förbrukas kolet utan att göra någon nytta.
- Förvara filtret torrt. Är filtret fuktigt så låt det torka först innan det förpackas.
- Förvara filtret i en tättslutande plastpåse/säck när det inte används.
- Ett kolfilter håller ca 300-400 timmar i drift. Ett tips är att anteckna i sprutjournalen hur länge filtren sitter i traktorn.
- Flera maskinförsäljare har just nu kampanjer för att samla in kolfilter för rekonditionering.

Övrigt

- Glöm inte bort att anmäla sprutan till funktionstest.
- Glöm inte att fylla på förråden av skyddsutrustning, VÄND!

Grundpaket skyddsutrustning:

I ett samarbetsprojekt mellan Jordbruksverket, Arbetsmiljöverket, LRF och Visavi God Lantmannased AB har man tagit fram ett förslag på grundpaket för skyddsutrustning vid arbete med bekämpningsmedel. (Mer att läsa om skyddsutrustning finns bland annat i boken "Säker bekämpning", som är kurslitteratur vid behörighetskurserna). Notera att detta är ett förslag på basutrustning och att det i vissa fall kan behöva kompletteras, så läs på förpackningarna vad som rekommenderas.

Bocka av i listan vad som behöver fyllas på och ta med den till din säljare.

Typ av skydd:	Kommentarer:	Behöver fyllas på:
Nitrilhandskar: Flergångshandske	Tjocklek 0,3 mm med långt skaft så att handled och underarm skyddas. Beställ en handskstorlek så att handsken sitter tajt på handen för att bli så smidig som möjligt	
Nitrilhandskar: Engångshandske	Engångshandskar med långt skaft, 30 cm, som byts var 10:e minut.	
Bomullshandskar:	Att ha inuti nitrilhandsken för att få ökad komfort i handsken och för att hålla huden torr. Fuktig hud är lättare att skada.	
Visir:	Ska täcka sidorna av ansiktet och ge skydd för pannan och främre delen av hjässan. Skyddet ska gå att justera efter huvudstorlek.	
Förkläde:	I PVC, gärna så tungt att det inte lätt blåser upp. Ska räcka ned över stövelkanten.	
Gummistövlar:		
Halvmask:	Vid risk för inandning av skadlig mängd bekämpningsmedel använd även andningskydd. Gasfilter A2 (brun) och partikelfilter P2. Kontrollera att filterinsatser i masker inte är förbrukade.	